

I Kunsten derimod er det Mødsatte Tilfælde; der ere de enkelte individuelle Arbejder den egentlige Gjenstand for Kunstnerens Virksomhed, det, hvori den egentlige Værdi stikker, og derimod er Mangfoldiggjørelsen Noget, som man tidligere slet ikke kjendte, paa Tider, da Kunstnerens Frembringelser stode i høiere Rigtighed nu og derfor ogsaa i en langt høiere Pris; det er Noget, der i vor mekaniske Tidsalder har faaet Betydning, men som overfor Kunstneren har en aldeles sekundær Betydning. Derfor finder jeg, at Beskyttelsen af det individuelle Arbejde er fuldkommen retfærdig indenfor passende og moderate Grændser, og tildeels nødvendig. Men der troer jeg rigtignok, at det vil være rigtigst at fastholde, at det skal være en Gjengivelse i samme Kunststart, thi enhver Efterligning af en kunstnerisk Frembringelse, naar jeg undtager det rene Eftertryk, forudsætter en vis kunstnerisk Virksomhed fra Dens Side, der benytter Kunstnerens Arbejde, saaledes ved Træsnit, ved Lithografi, hvor det er nødvendigt, at der maa være en Tegner, der træder imellem og udvikler en Slags kunstnerisk Virksomhed, men dette gjælder aldeles ikke med Hensyn til alle literære Frembringelser. En æret Taler, jeg troer, det var Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 5te Valgkreds (C. Rimestad), understøttede dette ved at henvise til en anden Afbenyttelse af det samme Stof. Han nævnte som Exempel det, at En udfører en dramatisk Bearbejdelse af en Novelle, Noget, der kan træde ind paa Plagiatets Gebeet, men ikke er Noget, der vedkommer Straffelovene. Den sidste ærede Taler nævnte ved Siden deraf Oversættelser. Det er netop denne Analogi, jeg har brugt for at forsvare den Betingelse, at det skal være i den samme Kunststart, thi at overføre et Maleri i et Billedhuggerarbejde eller at male et plastisk Arbejde forekommer mig — man har ogsaa Sprogbrugen derfor, idet man maa forandre Benævnelsen efter de forskjellige Kunstsprog — at være en selvstændig Virksomhed og derfor at maatte staa i Klasse med Oversættelser. Jeg har undladt Spørgsmaalet om den blotte Tegning, thi det forekommer mig, om jeg maa bruge det Udtryk, at Kunstneren tænker med Hånden i Haanden. Ulyantskiftsen, Udkastet, Ideen kan være over-

ordentlig aandrig og værdifuld baade i aandelig Henseende og ogsaa, naar man vil bringe den tilfals. Udkastet kan være et Dieblisks Værk, og det staaer da i Grunden saaledes, at det er et ikke færdigt Kunstværk. Naar jeg skulde tage en Analogi fra den anden Sfære, saa er det som et godt Indfald. Et godt Indfald kan give Stof til en heel Novelle og til Komedier, men at en Anden benytter det, kan man ikke betragte som Plagiat og langt mindre som Eieendomsindgreb; det er, som man siger, at stjæle Ideen fra En. Det er denne hele Gradation, som gjør det efter min Mening betænkeligt at udtrykke det Hele ved en almindelig Sætning, men en Kasuistisk, der fremstiller de enkelte Momenter, som have Betydning, er berettiget. At man ikke, som den ærede sidste Taler vilde, kan afvise dette ved at sige, at vi ikke have noget Tilsvarende i Eftertryksloven, forekommer mig klart. Der er en umaadelig Deel af Kunstnerens Arbejde gjort, inden han faaer sin hele Komposition, den hele Stilling af Personer, Grupper, Følgeslag o. s. v.; i Reglen er to Trediedele af Arbejdet gjort forinden, og Den, der simpeltvæk blot tager en Kopi deraf, især naar det stæer i samme Format og samme Kunststart, kommer til et Resultat, der ligger det overmaade nær, ved at benytte, jeg kan sige for ni Tiendedele, den Andens Arbejde. Som Følge deraf kan han ogsaa gjøre det for en usforholdsmæssig lav Pris i Forhold til det, Originalen maa koste, selv under Forudsætning af en lige Udførelse. Det vilde endvidere være aldeles ubilligt mod Kunstneren, dersom Enhver, der havde kjøbt hans Arbejde, kunde tage en Kopi deraf og sælge den, thi ganske vist gjælder det om Kunstværker, at det især er det individuelle Arbejde, hvori for Kjendere Værdien ligger, men for det store Fleertal, der kjøber Kunstværker, vil en god Kopi omtrent have samme Værdi, naar den Linie for Linie og Farve for Farve følger Originalen, og naar man da kan kjøbe for 200 Rd., hvad en Anden maa give 2,000 Rd. for, er det let at see, hvad der vil blive søgt. Det, der gjør den fine Forskjel i saa Henseende, er Noget, som paa Mærket meget Saa have Die for, og jeg maa bemærke, at naar vi behandle dette som en Lovgivnings sag, er det fra den materielle